

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 134.Feloldó szerkesztő: Dr. Kiss Pál
FELHÍVÓ SZERKESZTŐ ELEFON-SZÁMA: 82.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessowly-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

A politika ujéve.

A sivár politikai állapotok között az egész nemzet nagy érdeklődéssel várta a függetlenségi eszmék tántoríthatatlan vezéreinek ujévre szóló politikai nyilatkozatait.

Ez alkalomból Justh Gyulát, Károlyi Mihály ügyvezető elnök üdvözölte, melyre Justh Gyula a következőleg válaszolt:

Nagyon köszönöm azt a meleg megemlékezést az évforduló alkalmából, amelyet az én igen tisztelt barátom tolmácsolott most előttem. Bizony nekem nagyon nehezemre esett, hogy körülbelül másfél évig akcióképtességem határozottan az egészségi állapotom miatt lanyhulni volt kénytelen. En azonban teljesen egyetérték azzal a küzdelemmel, amelyet sokszor nélkülem folytatott a párt. Helyel-közzel magam is részt vettem ebben a küzdelemben, mint legutóbb Kolozsvárott is és mondhatom, hogy a párt akciója teljes együttérzést váltott ki belőlem és mindazok a tények, amiket a kormány elkövetett arra indítanak bennünket, hogy közdötünk az egyetértés és összetartozandóság érzése még erősebb legyen, mint amilyen eddig volt.

Mert ha számot vetünk azzal, ami történt és egy kis mérleget állítunk föl, ugyan kérdem, a közszabadságok, a közerkölcsiség, a közművelődés előmozdítására, növelésére történt-e egyáltalában valami a kormány részéről? A kormány részéről ami történt, mindaz ezeknek nem megerősítésére, hanem meggyöngyítésére szolgált és nem a köz érdekében, hanem azért, hogy annak a pártnak, amely oly törvénytelen és erkölcstelen eszközökkel jött létre, tovább fennmaradását biztosítsák az ország rovására.

Nagyon természetes, hogy nekünk kettőzött erővel folytatnunk kell a küzdelmet. Folytatnunk kell a küzdelmet nemcsak a mostani kormány ellen, hanem a mostani rendszer ellen is, úgy hogy az ki van zárva, hogy tudniillik, ha ez a kormány eltávolított, mi a mostani többséggel hajlandók lennénk a megegyezésre. Ezt én kizártnak mondom. Teljes morális lehetlenség ez a mi részünkről, mert azokkal, akik a nemzet korrumpálásával jutottak hatalomra, akik csak fegyveres erővel, hatalmi erőszakkal tudtak mandátumokat szerezni, mi tárgyalásokba nem bocsátkozhatunk. Mi az egész rendszer ellen kell, hogy küzdjünk és azzal, hogy a főbűnösök eltávolítottak és helyettük jönnek megint ugyanabból a táborból ugyanazon tendenciával telített egyének, azzal semmit sem javítottunk a mai helyzeten. Nekünk igenis gyökeres változás kell.

E őször a politikai morált a közerkölcsiséget kell az egész vonalon helyre állítanunk, a demokratikus választójoggal az alkotmányt megtámasztanunk, a szabadság biztosítékait meg erősíteni és mindazt, amit az állam és nemzet ellen elkövettek, le kell rombolnunk s újra nagy erővel hozzá kell fogunk az ujjaépítéshez, annál is inkább, mert óriási nagy veszedelem fenyegeti ezt a csökken minden rétegében depravált országot.

Ha végigtekintünk a történelmen, azt tapasztaljuk, hogy mindazok az államok, bármily nagyok voltak legyen is, amelyek demoralizációval, a közerkölcsök lerombolásával igyekeztek hatalmukat fenntartani, csakhamar megsemmisültek és teljesen lefűttek a történelem színpadáról. És itt van a balkáni nemzetek példája, akik a maguk függetlenségét, a maguk szabadságát kivívták és szemben Törökországgal, fényes diadalt arattak és ezek az államok lépésről lépésre mindig erősödni fognak, mert a közszabadságok csak erősíthetik a nemzeteket. Nálunk, ahol van a demoralizáció, ahol van erőszak, ahol van panama az egész vonalon, ugyanez a fenyegető helyzet, ugyanazon az uton haladunk, mint amelyen Törökország haladt és félő, hogy havalóra válnak a nagy konfligráció a Balkán-államok és Magyarország és Ausztria között, akkor sorsunk ugyanaz lesz, ami Törökországé volt, hogy a demoralizált, erőszakkal és korrupcióval kormányzott állam, mint amilyen Törökország volt, le fog tiportatni.

Nekünk már csak ezen szempontból is le kell gombolnunk mindazon alkotásokat, amelyek a közszabadság veszedelmére szolgálnak és helyre kell állítanunk a tiszta erkölcsök és a szabadság uralmát, mert csak akkor nézhetünk szembe bátran és a siker reményével azokkal, akik esetleg a mi életünk, a mi nemzetünk ellen törnek.

Ezekben a küzdelmekben én azt hiszem, hogy most már erősebben vehetek részt, mint a legutóbbi időben, mert, hála Istennek, úgy érzem, hogy egészségem napról napra javul, erősödik. A jövő küzdelmekben tehát jobb egészségben és nagyobb erővel fogok résztvehetni.

Buztán Apponyi Albert gróft kereste föl a párt küldöttsége, akit a párt nevében szintén Károlyi Mihály gróf üdvözölt. Apponyi válaszában megköszönte az üdvözlést s hangsúlyozta a jogrendért folytatandó további intenzív harc szükségességét.

Kossuth Ferenc az üdvözlésre a következőket felelte:
— Miandenekelőtt köszönetemet fejezem ki úgy nektek azért a

bizalomért és ragaszkodásért, amelynek megjelenésekkel is kifejezést adtok. Mondanom is fölösleges, hogy ha az Isten erőt és egészséget ad, minden tudásomat továbbra is ennek a nagy élet-célomnak fogom szentelni és egész erőmmel fogom támogatni mindazokat a törekvéseket, amelyek erre irányulnak. A magam szempontjából nem tartom opportunusnak a jelen percelt arra, hogy részletekre kiterjedő politikai nyilatkozatokat tegyek. Mégis ki akarom említeni, hogy a mai politikai helyzetben nézetem szerint a pártnak kitartó és az ország egész területére kiterjedő buzgó munkálkodására van inkább szükség, mint romának intézésére, mert csakis így lehet remény arra, hogy a köz-életment fölvilágosíjuk és minden magyar ember gondolkodásába belevevessük azt a meggyőződést, azt a tudatot, hogy a mai kormány és pártjának működése és alkotásai óriási veszélyt jelentenek az országra nézve. Csak speciáliter és röviden említem meg az óriási áron megvásárolni vélt horvát békét, amely már eddig is nagy csalódást hozott és a románokkal való paktálást, valamint a román királysággal szemben követelt magatartást, amely királyságban minden korlátozás nélkül érvényesül a Magyarországban lakó románság meghódításának területi szuverenitásunkba ütköző törekvése.

Károlyi Mihály gróf kiemeli, hogy a legsötétebb év volt a magyar politikában az 1913. év, mely mélyes és maradandó sebeket ejtett minden igaz magyar szívében. Majd így folytatta:

A függetlenségi párt egyesítése a függetlenségi eszme reneszánsza. Mindez pedig Kossuth Ferenc, Justh Gyula és Apponyi Albert grófnak köszönhető, akik történelmi halhatatlan nevüket nem akarták aktív vezérlettel továbbra is öregbíteni. Igéretet tesz nekik ezuttal is, hogy azt az irányt, melyet ők megállapítottak, a párt továbbra is követni fogja. A maga munkája az egyesítésben a különböző láncszemeknek az egybekovácsolása volt, melyért büszkeség is eltölti, mert egyesített nagy embereket, nagy célok elérésére. Ennek az új pártnak feladata küzdeni a mai rendszer ellen. Felveti azt a kérdést, hogy kibékülhetnek-e ők Tisza István gróffal. Ugy találja, hogy nem. Nem személyes okból, hanem azért, mert Tisza meg személyesítője és megtestesítője annak a rendszernek, mely az alkotmányt lábba tiporta. Ő a megszemélyesítője a reakciónak, a demokratizmus elleni haladásnak, szóval azoknak az emeltyűknek, melyek a magyar politikai életnek és haladásnak változói lehetnek.

Az ártézi kutak felesleges vizének elvezetése.

Elkészült a vezeték tervezete.

Husz, huszonöt esztendővel ezelőtt, amikor először szóba került nálunk az ártézi kut építése, alig lehetett a képviselő testületet rábírni, hogy a Főtéren levő mostani ártézi kútat megfurasassa.

Kinos küzdelmek után végre is megfurasították a Főtéren az első ártézi kútát, a melyet csakhamar követelt a többi kutak építése is — anélkül, hogy azok építésére a városatyákat ösztökélni kellett volna, mert belátta a lakosság, hogy mily rendkívül fontos a közegészségre a jó és tiszta ivóvíz használata.

Ma már a város belterületén minden városrészben van ugyan ártézi kut, azonban a külvárosrészekben még igen sok olyan hely van, ahol az utca lakóknak félóra utat is kell tenni, míg ártézi vízhez juthatnak, a mi miatt már többek részéről sok panasz merült fel és pedig jogosan.

Indítványt is adtak be ebben a kérdésben a képviselőtestülethez s a képviselőtestület be is látta, hogy a külvárosrészen lakókat is el kell látni ártézi vízzel s nehogy újabb kutak furásával a most meglévő kutak vízmennyisége csökkentessék úgy határozta, hogy a gör. kath. temető melletti ártézi kut felesleges vizét kellene csőhálózaton elvezetni s utasították a tanácsot, hogy a víz elvezetését tanulmányozza és arra nézve tegyen javaslatot.

A tanulmányozás a mérnök változások folytán lassan haladt, míg nem dr. Kiss Pál városi képviselő lapunk felelős szerkesztője által ez ügyben a múlt hetekben beadott indítványra végre befejeződött s elkészültek a vízvezeték tervei.

Dr. Kiss Pál ezen indítványában ismételtén rámutatott arra a nagymérvű víz elpocsékolásra, mely a célszerű vezeték hiányában elő áll és sürgette az Aradi utcai lakosság azon régi kívánságát, hogy az Aradi és Tököly utcák sarkán egy ártézi kut kifolyó létesüljön.

Az indítványban foglaltakat összekapcsolta a mérnöki hivatal a Honvédvárosrész vízellátásával és egyöntetűen tette meg javaslatát a víz elvezetésére.

A mérnöki javaslat szerint a gör. kath. temető melletti ártézi kut felesleges vize nyolcz helyre lenne elvezetve.

És pedig a Tököly és Aradi utcák a Bothlen és Paizs utcák keresztezésénél. A Bercsényi-utcaán haladna a Szende utca torkolatánál. A királyhegyesi uti három iskolánál és a Damjanics és Lázár utcák összekapcsolásánál.

Mindegyik helyen nyilvános kifolyó lenne, önműködő záró csappal ellátva.

A mérnöki tervezet szerint e nagy terjedelmű vezetékhálózat összesen **hétvezernyolcszázöt korona 30 fillérbe** kerülne.

A mérnöki hivatal tervezete minden valószínűség szerint már a január havi közgyűlésen tárgyalásra kerül s azt hisszük, hogy azt a képviselőtestület el is fogadja, mert hisz mindenki tudja, hogy úgy az Aradi utcán mint a Honvédtársaság részben lakosokhoz igen messze esnek az ártéri kutak és hogy a tervezett helyeken a nyilvános kifolyókra nagyon nagy szükség van.

Ennek a dolognak az elbírálásánál nem jöhet számításba, hogy a vezetékek pénzbe kerül, mert úgy a honvédiak mint az Aradi-utcaiak épen olyan adózó polgárai a városnak mint a belvárosiak, azoknak is az egészségük a legdrágább kincsük, kell tehát hogy a közálta nyújtott előnyökben ők is mint a város minden polgára részesedjenek.

Ezt kívánja az igazság, a közérdek és egy nagy kölvárosrész és a sűrűn lakott Aradi utca polgárainak egészségügye.

A dombegyházi bankó nyelvű cigánygyerek.

Egy száz koronás története.

Lakatos Sztójkó Mária cigányasszony folyó év június 15-én családjával együtt megjelent a dombegyházi vásáron. A cigányok a zavarosban akartak halászni. Lakatos Sztójkó Mária volt közöttük a legügyesebb, mert egy alkalmas pillanatban Sűcs Péterné meggyes kosarából kilopta az erszényt, melyben egy százkoronás papírpénz és hatvan fillér volt.

A cigányok megelégedtek az üzlettel, kocsira ültek és Battonya felé hajlottak. Szűcsné, amint észrevelte a lopást, azonnal jelentette a csendőröknek.

Három csendőr biciklire ült és csakhamar, Dombegyházától mintegy nyolc kilométernyire utólérték a cigányokat. Lakatos Sztójkó Mária mikor meglátta a csendőröket, a százkoronást átadta Laci nevű fiának, hogy dugja be a szájába. Ő maga leugrott a kocsiról és nyavalytörősen tetette magát. A csendőrök az egész kis karavánt bevették a község házára. Lakatos Sztójkó Mária bevallotta ugyan a lopást, de hozzátette:

— A sászas bankó nincsen már meg. Lenyelte a Láci fiam.

— Bizsony, lenyeltem a zsemleivel, — sipított a Láci gyerek.

A csendőrök nem voltak restek, két adag ricinust adtak be a cigánygyereknek és türelmesen várták a hatást. Láci gyerek rosszul érezte magát, egyszer csak megszólalt:

— Itt van a pénz! — és újjával előkötötte szájából az elrejtett százkoronást.

A cigányok ügyét hétfőn tárgyalta a szegedi törvényszék büntető tanácsa. A bíróság Lakatos Sztójkó Mária hat hónapi börtönre ítélte, míg fiát fölmentette a vád alól, mert a szülőkkel szemben nem forog föl a bűnpártolás vétsége.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár január 3. Szombat Róm. kath. Genováva Protestáns Genováva Görög orosz december 21. Juliána sz. Napkel 7 óra 49 percekor nyugszik 4 óra 19 percekor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Hideg és még szeles idő várható, helyenként havazással. Sürgönyprognózis: Hideg, szeles, sok helyen esapadék. Déli hőmérséklet: — 0-8 C.

— A földművelésügyi miniszter Makón. Ghillányi Imre báró földművelésügyi miniszter ma este Makóra érkezett, hol az alispán vendége volt. A miniszter holnap délelőtt Mezőhegyesre utazik, hogy résztvegyen az állami uradalmaikon rendezendő vadászaton. A vadászaton részt vesz Markovits Manó főispán és Hervay István alispán is.

— A DMKE. központ rendkívüli közgyűlése. A Dalmagyországi Magyar Közművelődési Egyesület 1914. évi január hó 4-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Szegeden, a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az egyesület örökös alapító és rendező tagjait tisztelettel meghívja. A közgyűlést megelőző napon, január hó 3-án délután fél 4 órakor a DMKE. elnöki tanácsa, délután 5 órakor pedig a DMKE. igazgatóság tart ülést. A DMKE. csanádme gyei osztálya — tekintettel az ülésen s a közgyűlésen tárgyalás és döntés alá kerülő nagyon fontos ügyekre — ez utón is kéri a csanádme gyei igazgatóság tagokat, hogy ők a szombati igazgatósági ülésen is, a többi rendes DMKE. tagokat pedig, hogy a vasárnapi szegedi rendkívüli DMKE. közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

— Vágóhidak tisztántartása. A földművelési miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyértelműen rendeltet adott ki a vágóhidak és a mészárszékek tisztántartása érdekében. Az utóbbi időben ugyanis sok panasz érkezett, hogy a vágóhidak sok helyütt tisztátalanok, büzősek és a mészárszékek a vágáshoz használt tisztátalan ruhákat tartanak a vágóhelyiségekben. A földművelésügyi miniszter elrendeli, hogy ezentúl a vágásoknál világosszínű ruhát kötelesek viselni a vágók, a vágóhelyiségekben a megisztott vágóeszközökön kívül más tárgyat, különösen tisztátalan ruhát használni nem szabad. A vágás után használt ruhákat külön szekrénybe kell elhelyezni. A vágóhidak, mészárszékek és húsfeldolgozó helyiségek falait vörösbarnára kell festeni, a kimért húst csakis tisztán, használatlan papirosba szabad csomagolni. Aki ez ellen vét, az a husvizsgálati rendeletben megállapított rendőri tilalom ellen vét, amely kihágási büntető eljárást von maga után.

— A megszűnt cégek adója. Sok félreértésre adott okot az a körülmény, hogy ha valamely kereskedelmi cég megszűnt, de a cég a törvényszéken a kereskedelmi cégjegyzékben még nem töröltette magát, hogy bizonyos követeléseit behajthassa, a cégre mégis adót róttak ki. Ebben a kérdésben a közigazgatási bíróság most elvi jelentőségű határozatot hozott. Kimondotta ugyanis, hogy ha vala-

mely cég be tudja igazolni, hogy hasznalható foglalkozását megszüntette, ebben az esetben kereseli adót a megszűntelés napjától kezdve még akkor sem kell fizetnie, ha a cég a kereskedelmi cégek közül még nem töröltette magát, illetőleg bizonyos követelések lebonnyolása okából még továbbra is fennáll.

— A város jövedelme. Makóváros fogyasztási adómvataánál a legutóbbi tíz nap alatt 5450 korona 48 fillér jövedelem folyt be, melyet ma utáltak be a város közpénztárába.

— Szivárvány és eső Óbecsén. Amíg Makón és az ország más helyein állandóan havazik és fagyos idő jár, addig a szomszédos Óbecsén Szilveszter napján reggel csendülten meleg idő köszöntött be. Hat óra tájban dél felől esőfelhők jelentek meg és egyidejűleg egész nyárias villámlás volt. Kilenc órakor meg esett eső ideig és utána gyönyörű szivárvány mutatkozott. A ritka természeti tüneményt különböző babonás jóslatokkal kíséri a köznép.

— Erkölcsi bizonyítvány. A mai nap a ma ói tanácsjegyzőhöz egy öreg parasztagasszony kopogtatott be, hogy fia számára, aki a vasútra akar bakterségért folyamodni, erkölcsi bizonyítványt instáljon.

— Hat aztán jóra való ember a fia? — kérdezte az öreg asszonyt a jegyző.

— Már hogyné kérem. Bírnia irhat arról minden jól. Fájna gyerekek a Pista.

— No jó, akkor kiállítjuk a bizonyítványt, küldje el a fiát s adjon neki egy koronát étempire.

— Az öreg asszonynak nem tesszik a dolog. Végre nagy nehezen kivallja:

— Nem jó lesz az így. Ha én odaadom a koronát a fiam kezébe, bemén a korcsnába, oszt' elüssza.

— A szerelem véd. E sokat mondó címen egy nagyszerű drámai színdarabot mutat be szombaton és vasárnap este a makói Uránia színház igazgatósága. A nagyhatású dráma, mely a mozi filmjén megelevenedik, világszerte a legnagyobb hatást érte el. A makói közönség kevés ilyen drámát látott, mint amilyet a szombati, illetve vasárnapi előadásokon lesz alkalma látni. Az esték többi számai is mind külön külön megérdemlik, hogy minél többben megnézzék. Itt említjük meg azt is, hogy a vasárnap délutáni előadásán az Uránia igazgatósága két értékes francia babát sorsol ki.

— Makói képes kalendárium. E címen nézapot pótló művecske jelenik meg a „Makói Független Újság” kiadásában. A kalendárium tartalmazza Csanád vármegye összes községeinek teljes tiszti címtárát továbbá az összes megyebeli községek jobb iparosainak, kereskedőinek, tanítóinak címtárát, Makó város teljes tiszti címtárát. Magában foglalja a kalendárium az összes vasúti menetrendeket, melyek a makói vagy csanádme gyei embert leginkább érdeklik. Van benne egy kitűnő cikk a hagyma praktikus kultúrájáról ugyszintén több érdekes olvasni való és adoma, vásárok jegyzéke és az 1914. évi teljes névnap mutató táblával ellátott kalendárium. A kalendárium ára csak 70 fillérért kapható a „Makói Független Újság” kiadóhivatalában.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mim” férti gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat korona. Portó 30 fillér. „Hez”, Budapest, VIII. Kőtaragó-utca 7. Diszkrét szétküldés.

A MAKÓI PIACRÓL.

Ujból emelkedett a hagyma ára egy koronával.

Ujév után erős forgalma volt a mai piacnak. Igen élénk volt a kereslet minden cikk iránt s jól fizettek a piacra kerülő terményeket. Különösen a hagymafélékben óriási a kereslet s ehhez képest a hagymaárak is erősen emelkedtek. Konstatálnunk kell, hogy a hagymakereskedőknek igen nehéz a helyzetük. Alig alig tudnak a külfölddel üzleteket csinálni, mert bizony a külföldi megtelehősen értéktelen a ma ói napról napra emelkedő árakkal szemben.

A gabona piacon ma a buza métermázsájáért 20 korona 40 fillért fizettek. Budapesten 22 korona volt a buza ára.

A kukorica métermázsájának ára Makón 13 korona, míg Budapesten csak 12 koronába került a kukorica.

A hagymapiacra folyton emelkednek az árak. A mai piacon a vöröshagyma métermázsájáért 12 koronát fizettek. A fehérehagyma métermázsája ma 50 koronába került. A dughagyma métermázsájként 40 koronát kértek a kertészek, de bizony a kereskedők nem igen fizették meg ezt a magas árat.

Dunyhával megfojtotta a feleségét.

Borzasztó feleséggyilkosság.

Borzalmas feleséggyilkolás tartja izgalomban Úrményháza lakosságát. Cseh János úrményházi lakos felesége e hó 9-én éjjel Cseh állítása szerint hirtelen elhalt. A dolog akként történt volna, hogy aznap disznót öltek s ez alkalommal pálinkázta az anyit, hogy Cseh részegen ment aludni s nem tudta, hogy felesége mikor feküdt le.

Ejjel Cseh arra ébredt, hogy a négy hónapos szopós gyermek nagyon sir. Cseh kőllőgetni kezdte volna feleségét s ekkor látta, hogy neje meg van halva, mire a szomszédokba szaladt és felkötötte a szomszéd asszonyt, hogy nézze meg, mi van a feleségével és venné gondozásba a síró csecsemőt.

A szomszéd asszony át is jött s ő is látta, hogy Cseh felesége meg van halva s a gyermeket magához vette. A faluban ugyan beszéltek arról, hogy Cseh felesége nem természetes halállal mult ki, de mitűn a hallottkém külső sérülések nyomait a holttesten nem találta, az asszonyt eltemették.

Azonban az asszony hozzátartozóinak utánjárására az ügyészség kiásatta az asszony holttestét és felboncolták. Az orvosok konstatálták, hogy Csehnek megfojtották. A bíróság vallatásra fogta Csehet s ez csakhamar bevallotta, hogy akkor éjszaka civakodtak feleségével s dühében megfojtotta és pedig úgy, hogy dunyhát dobott az ágyban tekvő feleségére és reafeküdt s addig feküdt rajta míg meg nem halt.

Borzalmas öngyilkos kísérlet Nagyszentmiklóson.

Csalódott szerelmében — a vonat elé vetette magát.

A nagyszentmiklósi reggeli vonat véres kerekkel futott be tegnapelőtt az állomásra. — Egy szerelmében csalódott legény öngyilkossági szándékkal a vonat elé vetette magát, mely a boldogtalan szerelmes miadont lábát löbből levágta. A szerencsétlenség oly hirtelen történt, hogy a mozdonyvezető hiába fékezett. A vonatot nem tudta idejekorán megállítani. Annnyit azonban mégis megtettek, hogy felvették a súlyosan sérült embert a vonatra s teljes gözzel berobogtak Nagyszentmiklóra, a hol átadták a halódó embert a kórházi orvosnak, akik beöltözték sebeit, melyek oly súlyosak, hogy aligha hever ki azokat.

A különös öngyilkosságról tudósításunk a következő:

Tegnapelőtt táviratilag értesítették a nagyszentmiklósi kórházat, hogy Kisbecserek és Billéd között a Temesvár felől jövő vonat egy ismeretlen egyént elgázolt, mindkét lábát levágta és súlyos sérüléseket szenvedett.

Az orvosok azonnal megjelentek az állomáson és megállapították, hogy az illetőt Ludig Péternek hívják, 19 éves, lovrini földműves, ki saját beismerése alapján szerelmi bánattal öngyilkossági szándékból vetette magát a robogó vonat elé.

Rögtön beszállították a nagyszentmiklósi Berta-kórházba, ahol azonnal ápolás alá vették. Életben maradásához azonban nincs semmi remény.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

45. fejezet.

A férj gyanuja.

— Mi történi? kérdé Dénés a rendőrtől.

— A Lánchídon állottam posztot, felele a rendőr, és a hidközépső korlátja mellett ezt a felőli íti és kalapot találtam. A felöltőben levő tárcza tartalmát megvizsgálva, gróf Brandenburg névre szóló látogató jegyek arról fanuskodtak, hogy ez a kabát és kalap Brandenburg grófé. Mielőtt tehát a kapitányságra bevinném, eljöttem megmutatni a talált holmikat.

A szolgaszemélyzet a ruhát és kalapot a gróf urénak mondja.

— Igen, ez a gróf ur holmija, mondá több szolga egyszerre, a méltóságos gróf ur öngyilkos lett, borzasztó szerencsétlenség, bizonyosan sokat veszített a bőrszen.

— Levelet nem talált? kérdezte Pélsy.

— Nem.

— Nos, csak menjen a kapitányságra és tegyen jelentést az esetről, mondotta Dénés.

A rendőr szalutált, Dénés és a báró kocsijukba ültek és visszahajtottak a Svábhegyre.

— Ugy látszik a gróf öntudatra ébredt, szólta a kocsiiban a báró és önmaga itélkezett. Tehát mé-

gis volt benne önérték, nem tudta elviselni a szégyent, hogy egy asszony megverje.

Pélsy Dénés a kocsi sarkába húzódva mogorván nézett maga elé.

— Kedves barátom, te mindent szépíteni akarsz előitem, mondá Dénés.

Pedig nem úgy lesz, ahogy te mondod.

A gróf öngyilkossá lett, de nem azért, mert állítólag egy asszony megszegyente te, hanem azért, mert a feleségemet annyira szerettem, hogy nála nélkül élni nem tudott.

— Ez a magyarázata Brandenburg gróf öngyilkosságának.

És hogy ez így történt, ennek ki az oka? — Senki más mint a feleségem, kiknek nem volt elég lelki ereje a grófot legelső alkalommal visszautasítani.

— Leni keresed az asszonyt! . . .

Én pedig kereshetem a becsületemet egy vízbe fulladt halton . . .

oh, hát nem kétségbeesítő helyzet ez?

(Foly. köv.)

URANIA
MOZGÓPÉSZSZÍNHÁZ

Szombaton, január 3-án este 8 órakor és vasárnap, 4-én délután 4 és este 8 órakor

A szerelem véd.
Dramai színdarab 3 részben. Irta Pierre Magnier.

A kedélyes nagybácsi.
Komikus.

Zsuzsi mosogat.
Rendkívül kacagtató.

Katalonia.
Színes természeti felvétel.

A délutáni előadásban egy nagy francia baba lesz kisorolva.

Tisztelettel
AZ IGAZGATÓSÁG.

Gróf Nákó Sándor-féle Erzsébet majorban összes épületek és fák január 4-én délelőtt 9 órakor eladatnak.

Értekezni lehet GROFF GYULA az Arad-csanádi takarékpénztár igazgatójával Nagyszentmiklóson.

Uj malom megnyitás.

Értesitem a Makó és vidéke n. é. közönségét, hogy Makón, az Arad-csanádi úton megvettük és azt a legújabb rendszerű dí utcai malom gépekkkel felszerelve, a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelően berendeztük. Mindennemű őrlmények elvégését, ugyazintén liszt-, korpa-, dara- stb. árusítását és lelkiismeretes kiszolgálását bármikor gyorsan és pontosan eszközöljük.

A nagyérdemű közönség szíves pirtfogását kéri:

Tamás Mihály és Tarsa
hengerműmesterek Makón

Hajhullás ellen — legmentes a hajmosó Pixobin legmentes kamill-hajmosó oxigénel Ciuuco ára csom gonkin 30 fillér. Fürdősző. Nemesfenyő, R. zsa. Orgona. Iboiya, Csabódásig hűen utánzza ezeket a hajmosókat és ezeket hazamosóbb ideig tartja meg. Mint az „Hatszernapárnácskák“ ára csom gonkin 40 fillér. Ha az ő helyiségében nem kaphatók ezen cikkek, ugyanúgy 30 illetve 40 fillért és hozzá portóra 10 fillért és ezért bármennyit kapva ezen valiban megbizható szerek bármelyiket. Gyógyszertárak, drogériák, fodrászok és egyéb szaküzletek megvásárolhatják és ingyenes propagandában részesülhetnek. Készíti Ciuuco Chromi-cha Industrie Berlin. Egyedüli magyar árusító: Holczler Emil Zoltán Budapest VIII. Szig. tvári utca.

Mindenki muzsikálhat
WAGNER „HANGSZER-KIRÁLY“
különleges elsőrendű hangszereivel BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 5. (Telefon) Varázshetedű, felszereléssel 6 korona. Csodareztrombita, erős rézből 6 kor. Harmonika, táncz részére 10 korona. Varázsfuvola, ajándékkal 4 korona. Óriási beszélőgép, kottákkal 40 kor

Javítási szakműhelyek
A milánói, párisi és londoni kiállításban aranyéremmel és érdemkereszttel kitüntetve. Fényképes árjegyzék ingyen. Óvás: Ügyeljen a „WAGNER“ névre és a 15-ös házszámra.

Tevédesek elkerülése vegett gyászeseekben tássek kövstentüli jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni

„ÓRANGYAL“
disztemetkezési vállalat.

Makó, Főter. Kenyérpiac, Tókey-féle házban.

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mi tudjuk, ezután is legfőbb igyekezelem a vevőimet a legbiztosabb, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólérhetetlen olcsó áron. Vállalatomat ismételtelen tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből,

szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izés-kötés pártján, pompás díszrel, a legnagyobb megelégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálással nem verse nyezhet senki. — Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szíves jóindulatu partfogásába, vagyok mély tisztelettel;

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ
az „Órangyal“ disztemetkezési vállalat tulajdonosa. — Hullaszállítását és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyászesegekben csakis meghívásra megyek ki hazhoz.

Nagy raktár keresztfákhoz szőraz, jó minőségűben, nagy választék ércokoporsókból és műko-szerakból.

Hét díszes gyászkoszt, hűvös és nyitott, megfélelő behuzatokkal s mindennemű ravata csak díftalanul áll a vevők rendelkezésére.

Makóváros és környéke nagyérdemű közönségéhez!

A karácsonyi és újévi ünnepekre kitűnő jó fehér és siller borok továbbá elsőrendű kőbányai sörök, legjobb pálinkák, mindenféle minőségben. Rumok és tearumok. Legfinomabb liquerek kis és nagy mértékben legelőnyösebb árban IRITZ SÁMUEL özv. CÉGNÉL szerezhetők be.

Értesítés.

Tévedés elkerülése miatt a n. é. közönség tudomására adom, hogy a Prófeta vendéglőben minden változatlanul van és rendelkezésére áll a n. é. közönségnek. A társadalmi körnek küön szoba áll rendelkezésre IRITZ SÁMUEL özv. CÉG.

Ha nyomtatványra van szüksége, rendelje meg a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában,

Két jóforgalmu italmérési üzlet házzal együtt kedvező árban és kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni lehet Iritz Miksánál.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, dercét, magdarát, tengeri darát és kását, valamint fűszereket a legolcsóbb napi áron.

Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károlyval szemben és a Takarékpénztár épületben levő üzletekben.

Vámörzés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható IRITZ SÁMUEL özv. CÉGNÉL.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áruai, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1	korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1	„ 98 „
Női háló ingek	1	„ 98 „
Női nadrágok schiffonból	1	„ 98 „
Női nadrágok pargetből	1	„ 98 „
Diszes párnák	1	„ 98 „
Schiffon alsók	1	„ 98 „

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárúkban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Kitüntetést nyert, hitelesített **toló súlyú lízedes mérleg** pontos és erős, 100 kg. tol 750 kg. ig. Minden üzlet díszje az ilyen mérleg. Vas és réz körte szükségtelen. Főfiumulja az eddig létező összes mérlegeket, amiről vevők bármikor meggyőződhetnek

HALÁSZ Á. gépraktárában Makó, Kossuth utca, II. szám.

Hagymaföld és herének való

első rendű alkalmas földek kaphatók Iritz Miksánál.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. SZ. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség. :-:-

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerősre berendezett műintézetében Makón.